

ЗАТВЕРДЖУЮ

проректор з наукової роботи
Західноукраїнського національного
університету

Микола ДИВАК

(підпис)

05 2026 р.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Щербича Володимира Васильовича на тему «Управління підприємницьким потенціалом регіонального розвитку», поданої на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 073 «Менеджмент»

ВИТЯГ

із протоколу засідання кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу
Західноукраїнського національного університету
від 28 квітня 2026 р., протокол № 14

ПРИСУТНІ: в. о. завідувача кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, д. е. н., професор **Августин Р. Р.**; професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, д. е. н., професор **Васіна А. Ю.**; професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, д. е. н., професор **Желюк Т. Л.**; професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, д. е. н., доцент **Жуковська А. Ю.**; професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, д. е. н., професор **Мельник А. Ф.**; професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, д. е. н., професор **Микитюк П. П.**; професор кафедри менеджменту, публічного управління та

персоналу, д. е. н., професор **Монастирський Г. Л.**; професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, д. е. н., професор **Надвиничний С. А.**; професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, д. е. н., професор **Шкільняк М. М.**; професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, к. е. н., професор **Качан Є. П.**; доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, к. е. н., доцент **Богач Ю. А.**; доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, к. е. н., доцент **Демків І. О.**; доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, к. е. н., доцент **Дудкіна О. П.**; доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, к. е. н., доцент **Заставнюк Л. І.**; доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, к. е. н., доцент **Котис Н. В.**; доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, д. е. н., доцент **Кривокульська Н. М.**; доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, к. е. н., доцент **Крамарчук С. П.**; доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, к. е. н., доцент **Круп'як Л. Б.**; доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, д. ф. **Микитюк Ю. І.**; доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, к. е. н., доцент **Попович Т. М.**; доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, к. г. н., доцент **Пушкар З. М.**; доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, к. е. н., доцент **Прохоровська С. А.**; завідувач кафедри підприємництва і торгівлі, д. е. н., професор **Собко О. М.**; доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, к. е. н., доцент **Чикало І. В.**

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

Обговорення дисертаційної роботи Щербича Володимира Васильовича на тему «Управління підприємницьким потенціалом регіонального розвитку», поданої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 073 «Менеджмент» щодо її рекомендації до захисту.

СЛУХАЛИ:

1. Доповідь Щербича Володимира Васильовича за результатами виконання дисертаційної роботи на тему «Управління підприємницьким потенціалом регіонального розвитку», поданої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 073 «Менеджмент».

Щербич В. В. доповів про основні положення дисертаційної роботи, наукову новизну, отримані теоретичні і практичні результати дослідження, які виносяться на захист та їх апробацію.

2. Учасниками засідання кафедри до здобувача були поставлені 18 запитань, на які здобувач дав вичерпні відповіді. Зокрема:

Д. е. н., професор Шкільняк М. М.:

1. Що було об'єктом Вашого дослідження?
2. Які структурні складові формують підприємницький потенціал регіону?

Д. е. н., професор Монастирський Г. Л.:

1. Яким чином реалізується державний функціональний регуляторний вплив?
2. Якою є роль малого і середнього підприємництва та яким чином вона відображена у дослідженні?

Д. е. н., доцент Жуковська А. Ю.:

1. Чи досліджувався у роботі потенціал підприємництва?

Д. е. н., професор Желок Т. Л.:

1. Чи розглянуто у роботі напрями модернізації бізнесу та роль цифровізації в цих процесах?

Д. е. н., професор Надвиничний С. А.

1. У чому полягає сутність підприємницького потенціалу?
2. Які чинники впливають на розвиток підприємницького потенціалу?

Д. е. н., професор Микитюк П. П.

1. Які нормативно-правові складові формують підприємницький потенціал?

2. Якими особливостями характеризується підприємницький потенціал Вінницької області?

Д. е. н., професор Васіна А. Ю.

1. На рис.8 роздаткового матеріалу Ви наводите стратегічні цілі реалізації підприємницького потенціалу Вінницької області. Яким чином підприємницький потенціал сприяє реалізації стратегічних цілей Вінницької області?

2. Яку модель запропоновано у Вашому дослідженні?

К. е. н., доцент Дудкіна О. П.:

1. Якими інструментами Ви пропонуєте забезпечити досягнення стратегічних цілей у контексті підвищення рівня фінансування?

К. е. н., доцент Попович Т. М.:

1. Який механізм підтримки та стимулювання запропоновано або обґрунтовано у Вашій роботі?

К. е. н., професор Качан Є. П.

1. Яку роль у структурі підприємницького потенціалу відіграє кадровий потенціал?

2. Якими є сучасні тенденції розвитку ринку праці у Вінницькій області?

Д. е. н., професор Мельник А. Ф.:

1. Хто у Вашій роботі розглядається як суб'єкт управління?

К. е. н., доцент Крамарчук С. П.:

1. У чому полягає різниця між потенціалом підприємництва та підприємницьким потенціалом?

3. ВИСНОВОК НАУКОВОГО КЕРІВНИКА:

Доктор економічних наук, професор, Заслужений працівник освіти України, директор Вінницького навчально-наукового інституту економіки Західноукраїнського національного університету Погріщук Борис Васильович (науковий керівник), зазначив що здобувачем Щербичем Володимиром Васильовичем повністю виконано освітньо-наукову програму за третім освітнім рівнем доктора філософії PhD зі спеціальності 073 «Менеджмент»,

про що свідчить академічна довідка аспірантури. Дисертація Щербича Володимира Васильовича була подана на кафедру 18.03.2026 року.

У висновку наукового керівника було зазначено, що дисертаційна робота є самостійно виконаним, завершеним науковим дослідженням, що відповідає затвердженій Вченою радою темі (протокол № 3 від 09.11.2022 р.) та поставленій меті, характеризується єдністю змісту, науковістю та логікою викладу матеріалу, широким застосуванням загальнонаукових та конкретних методів дослідження.

У своєму виступі науковий керівник наголосив, що дисертаційна робота присвячена комплексному дослідженню теоретичних, методичних і прикладних засад управління підприємницьким потенціалом регіонального розвитку, що є надзвичайно актуальним у контексті трансформацій національної економіки та формування сприятливого інноваційного середовища. У процесі написання дисертаційної роботи автор використав значну кількість теоретичного матеріалу, ознайомився з науковими працями вітчизняних та зарубіжних вчених. В своїх друкованих працях здобувачем досить повно висвітлено основні проблеми теоретичних, методичних та практичних засад управління підприємницьким потенціалом регіону. Щербичем В. В. ґрунтовно опрацьовано теоретичні положення формування підприємницького потенціалу, його структури та інституційного забезпечення. Значущим результатом є обґрунтування методичних підходів до дослідження управління регіональним розвитком і його підприємницьким потенціалом. Водночас, дисертант здійснив поглиблений аналіз передумов формування підприємницького потенціалу регіонального розвитку на прикладі Вінницької області, визначив регіональні особливості розвитку підприємницького середовища, проведено діагностику його стану та динаміки, здійснено комплексну оцінку ефективності управління підприємницьким потенціалом регіону на інноваційній основі.

Щербич В. В. запропонував та обґрунтував низку практичних напрямів удосконалення системи управління підприємницьким потенціалом на регіональному рівні, аргументовано визначив стратегічні засади розвитку

підприємницького середовища, підвищення конкурентоспроможності регіону. Особливої уваги заслуговує запропонований автором підхід до цифровізації управлінських процесів, який розглядається як дієвий інструмент розвитку підприємницького потенціалу.

Науковий керівник зазначив, що практичне значення роботи полягає у можливості використання отриманих результатів у діяльності органів регіонального управління, установ регіонального розвитку, а також у подальших наукових дослідженнях у сфері регіональної економіки та підприємництва.

Дисертаційна робота викладена у формі системного наукового вивчення, узагальнення та подальшої розробки комплексу теоретичних та практичних положень, спрямованих на управління підприємницьким потенціалом регіону.

Актуальність, новизна, обґрунтованість основних наукових положень, висновків і рекомендацій проведеного дослідження та його значимість для науки і практики свідчить, що дисертаційна робота відповідає вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою КМУ від 12.01.2022 р. № 44 (зі змінами від 21.03.2022р. № 341), а тому може розглядатися на засіданні структурного підрозділу щодо її подальшого захисту в разовій спеціалізованій вченій раді для здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 073 «Менеджмент».

4. ВИСТУПИЛИ:

Доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри Західноукраїнського національного університету Собко Ольга Миколаївна (рецензент), яка позитивно оцінила теоретико-методичний рівень дослідження, відмітила актуальність теми, наукове та прикладне значення отриманих результатів, які відображають основні положення та зміст дисертації Щербича В.В., участь здобувача в науково-дослідних роботах ЗУНУ, впровадження результатів дослідження, підтвержені відповідними довідками на

рівні окремих підприємств, Вінницької районної адміністрації та в навчальний процес Вінницького навчально-наукового інституту економіки ЗУНУ. Рецензент зазначила, що в цілому робота є систематизованою, етапи дослідження взаємопов'язаними, мета досягнута, що підтверджується обґрунтованими висновками та рекомендаціями.

Поряд з низкою позитивних сторін професор наголосила, що в роботі мають місце окремі положення, які є дискусійними та потребують обговорення, зокрема на доцільності: уточнення наукової новизни, завдань та результатів дослідження; збільшення кількості впроваджень результатів досліджень на рівні окремих підприємств; усунення редакційних неточностей та помилок; оформлення таблиць і рисунків. Рецензент зауважила на доцільності посилення аналітичної складової в контексті окремих підприємств як об'єктів дослідження, що формують підприємницький потенціал регіонального розвитку. Рецензент зауважила, що посилено б застосування економіко-математичного моделювання для виявлення резервів розвитку підприємницького потенціалу.

Однак, загальний висновок професора Собко О. М. свідчить про те, що представлена дисертаційна робота є завершеним науковим дослідженням. Наукова новизна роботи виявляється в удосконаленні теоретико-методичних підходів в управлінні підприємницьким потенціалом регіонального розвитку. Тема дисертації є актуальною, її структура є добре продуманою, а матеріал викладений логічно та послідовно. Зміст дисертаційної роботи відповідає темі дослідження по спеціальності 073 «Менеджмент».

Дисертаційна робота Щербича Володимира Васильовича на тему «Управління підприємницьким потенціалом регіонального розвитку» є завершеною самостійною працею, містить науково обґрунтовані та практично значимі результати. Дисертаційна робота відповідає галузі знань 07 «Управління та адміністрування» й спеціальності 073 «Менеджмент», вимогам Постанови Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 р. «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової

спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» та вимогам Наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 759 від 31.05.2019)» та може бути рекомендована до розгляду у разовій спеціалізованій вченій раді ЗУНУ на здобуття Щербичем В. В. наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 073 «Менеджмент».

Доктор економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу Західноукраїнського національного університету Кривокульська Наталія Михайлівна (рецензент), яка вказала, що представлена дисертація Щербича Володимира Васильовича на тему «Управління підприємницьким потенціалом регіонального розвитку» є актуальною та значущою, оскільки спрямована на вирішення комплексних завдань підвищення ефективності управління підприємницьким потенціалом регіонів, обґрунтування сучасних механізмів його розвитку та забезпечення сталого соціально-економічного зростання територій в умовах трансформаційних змін. Отримані результати дослідження та винесені на захист положення містять елементи наукової новизни та характеризуються прикладним значенням, план дисертації і виклад основних положень є логічним і послідовним, відповідає змісту проблеми, що досліджується. Наукові результати дослідження є обґрунтованими завдяки використанню комплексу взаємодоповнюючих загальнонаукових і спеціальних методів. Достовірність усіх одержаних положень і висновків підтверджується результатами проведених досліджень, а також успішною практичною імплементацією розроблених рішень. Виходячи з аналізу змісту, можна констатувати, що мета дисертаційної роботи була повністю досягнута, і робота відповідає критеріям завершеної наукової кваліфікаційної праці.

Рецензент зазначила, що запропоновані у роботі підходи, моделі та інструменти можуть бути використані органами державної влади та органами місцевого самоврядування при формуванні та реалізації регіональної політики розвитку підприємництва, зокрема, щодо: вдосконалення механізмів підтримки

малого і середнього бізнесу на регіональному рівні; формування сприятливого інституційного та інвестиційного клімату в регіонах; впровадження інноваційних та цифрових інструментів у систему управління підприємницьким потенціалом; розроблення заходів щодо активізації підприємницької діяльності в умовах повоєнного відновлення.

Поряд з низкою позитивних сторін рецензент наголосила, що в роботі мають місце окремі дискусійні питання і положення, серед яких:

1. Назва підрозділу 1.3 «Методичні засади дослідження процесу управління регіональним розвитком та його підприємницьким потенціалом» потребує уточнення з метою підвищення її відповідності змістовому наповненню.

2. У підрозділі 2.3, присвяченому діагностиці ефективності управління підприємницьким потенціалом регіону, відсутня чітко визначена система показників оцінювання ефективності. Зокрема, у роботі не сформовано узгодженого переліку кількісних індикаторів, які б дозволили об'єктивно виміряти рівень ефективності управління підприємницьким потенціалом та здійснити його порівняльний аналіз у динаміці або між регіонами.

3. Недостатньо чітко розмежовано вплив окремих складових підприємницького потенціалу (фінансової, інноваційної, інфраструктурної, кадрової) на загальну ефективність управління, що ускладнює визначення пріоритетних напрямів управлінського впливу.

4. Доцільним було б розширити аналітичну базу дослідження розділу 2 шляхом порівняння Вінницької області з іншими регіонами, що дозволило б підвищити обґрунтованість висновків та визначити відносні конкурентні позиції досліджуваного регіону.

5. Представлена на рис. 3.4 модель потребує певного доопрацювання, оскільки вона має переважно лінійний, а не управлінський характер, і не враховує зворотних зв'язків, механізмів оцінювання ефективності та коригування управлінських рішень. Також доцільним є уточнення ролі суб'єктів управління та врахування впливу зовнішніх і внутрішніх обмежень (війна, обмеженість ресурсного потенціалу тощо).

6. Доцільним є уточнення змістового наповнення блоку «регіон сталого розвитку» (рис. 3.4) шляхом виокремлення екологічної компоненти (наприклад, забезпечення екологічної складової сталого розвитку регіону на засадах екологізації підприємницької діяльності та раціонального природокористування). Це дозволить більш повно відобразити триєдину природу сталого розвитку та підвищити концептуальну цілісність запропонованої моделі.

Загалом, зазначені дискусійні моменти не зменшують загальну позитивну оцінку дисертаційного дослідження, а лише вказують на складність досліджуваної проблематики та можуть слугувати орієнтиром подальших наукових розвідок.

Представлена дисертаційна робота Щербича Володимира Васильовича на тему «Управління підприємницьким потенціалом регіонального розвитку» має обґрунтовану актуальність, містить завершені наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну та практичну цінність.

Рецензент зазначила, що з огляду на актуальність теми дисертації, її наукову новизну, практичне значення результатів та повноту їх викладу у наукових працях, а також відсутність порушень академічної доброчесності дисертаційна робота відповідає вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 року «Про затвердження вимог до оформлення дисертацій» (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 759 від 31.05.2019)), Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (постанова Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 року № 44 (зі змінами від 21.03.2022р. № 341)).

Враховуючи вищезазначене, це дає підстави рекомендувати дисертацію Щербича Володимира Васильовича на тему «Управління підприємницьким потенціалом регіонального розвитку» до розгляду у разовій спеціалізованій вченій раді ЗУНУ на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 073 «Менеджмент» галузі знань 07 – управління і адміністрування.

Доктор філософії, доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу Західноукраїнського національного університету Микитюк

Юлія Ігорівна (рецензент), у своєму виступі наголосила на актуальності теми дисертації в умовах розвитку національної економіки України, що характеризуються трансформаційними процесами, необхідністю післявоєнного відновлення територій та активізацією підприємницької діяльності, особливого значення набувають питання формування та ефективного використання підприємницького потенціалу регіонів. Вказала на своєчасність і суспільну значимість дослідження, належний рівень обґрунтованості та достовірність результатів, використання широкого спектру методів дослідження, серед яких застосовано теоретичні методи узагальнення, економіко-статистичні методи, аналітичні підходи та методи системного аналізу.

Дисертація заслуговує позитивної оцінки з огляду на її структуру, викладені теоретичні положення, науково-методичні і прикладні розробки, широкий спектр емпіричних самостійних розробок автора, які представляють науково-практичну цінність. Містить низку положень, що можуть бути оцінені як внесок у розвиток науки та практики менеджменту.

Теоретичне значення результатів дослідження полягає у розвитку теоретичних положень щодо формування та використання підприємницького потенціалу регіонального розвитку, уточненні змісту основних категорій, пов'язаних з управлінням підприємницькою діяльністю, а також у вдосконаленні підходів до оцінювання ефективності функціонування підприємницького середовища, прикладне – у розробленні рекомендацій щодо удосконалення механізмів управління підприємницьким потенціалом регіонального розвитку, що можуть бути використані органами державного та регіонального управління, а також суб'єктами підприємницької діяльності при формуванні стратегій розвитку.

Дисертація за змістом повністю відповідає меті та поставленим завданням дослідження, а опубліковані автором праці повністю охоплюють зміст дисертації.

Позитивно оцінюючи дисертаційну роботу, її наукову новизну, теоретичну та практичну цінність, рецензент відзначила, що дисертаційна робота

Щербича В. В. містить окремі дискусійні положення, які потребують додаткової аргументації або пояснення здобувача під час прилюдного захисту:

1. У підрозділі роботи «Управління регіональним розвитком та його підприємницьким потенціалом» (С. 61-80) автором наведено послідовність оцінювання підприємницького потенціалу регіону, зокрема визначено напрями аналізу (фінансовий, інфраструктурний, інноваційний та трудовий потенціал) та етапи формування системи показників. Водночас у зазначеному підрозділі недостатньо формалізовано процедуру розрахунку інтегральної оцінки підприємницького потенціалу, що ускладнює практичне використання запропонованої методики. У зв'язку з цим доцільним було б: доповнити підрозділ 1.3 математичною моделлю інтегральної оцінки; подати приклад поетапного розрахунку інтегрального індексу; обґрунтувати метод визначення вагових коефіцієнтів (експертний, статистичний або комбінований). Це підвищило б наукову завершеність методичної частини дослідження та забезпечило можливість її прикладного використання.

2. У підрозділах 2.1 «Передумови формування підприємницького потенціалу регіонального розвитку» (С. 81-92), 2.2 «Стан і динаміка розвитку підприємницького середовища Вінницької області» (С. 93-110) та 2.3 «Діагностика ефективності управління підприємницьким потенціалом регіону на інноваційній основі» (С. 111-120) проведено ґрунтовний аналіз підприємницького середовища Вінницької області. Разом з тим слід зазначити, що проведений аналіз має локальний характер, оскільки зосереджений виключно на одному регіоні без порівняння з іншими регіонами України. Зокрема, у підрозділах 2.2 та 2.3 подано статистичні показники розвитку підприємницького середовища, однак відсутній міжрегіональний порівняльний аналіз, який дозволив би визначити конкурентні позиції Вінницької області у загальнонаціональному просторі. У зв'язку з цим доцільним було б: застосувати рейтингове або кластерне групування підприємств (малого, середнього та великого бізнесу) за рівнем розвитку підприємницького потенціалу; подати результати у вигляді інтегральних індексів або порівняльних

таблиць. Реалізація зазначених доповнень підвищила б обґрунтованість висновків другого розділу та аналітичну значущість отриманих результатів.

3. У підрозділі 3.2 «Управління інноваційним розвитком у підвищенні підприємницького потенціалу регіону» (С. 142-163) та підрозділі 3.3 «Цифровізація як інструмент розвитку підприємницького потенціалу на регіональному рівні» (С. 164-179) автором запропоновано напрями активізації інноваційної діяльності та використання цифрових інструментів розвитку підприємництва. Разом з тим запропоновані рекомендації мають переважно концептуальний характер і недостатньо деталізовані в частині їх практичної реалізації. У зв'язку з цим доцільним було б: розробити дорожню карту впровадження цифрових та інноваційних заходів; здійснити економічну оцінку ефективності впровадження; визначити терміни реалізації та джерела фінансування. Реалізація зазначених доповнень сприяла б підвищенню рівня практичної значущості результатів третього розділу.

Рецензент підкреслила, що вищезазначені зауваження, дискусійні питання та побажання загалом стосуються складних дискусійних аспектів досліджуваних проблем і не знижують загальної позитивної оцінки проведеного дослідження.

Дисертація є завершеним самостійним науковим дослідженням, виконана на високому науково-теоретичному рівні, містить науково обґрунтовані результати, які характеризуються науковою новизною та мають теоретичну і практичну цінність, відповідає вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 року «Про затвердження вимог до оформлення дисертацій» (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 759 від 31.05.2019)», Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (постанова Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 року № 44). Рецензент зазначила, що враховуючи вищезазначене, це дає підстави рекомендувати дисертацію Щербича Володимира Васильовича на тему «Управління підприємницьким потенціалом регіонального розвитку» до

розгляду у разовій спеціалізованій вченій раді ЗУНУ за спеціальністю 073 «Менеджмент».

В обговоренні дисертаційної роботи взяли також участь: д. е. н., професор **Микитюк П. П.**, д. е. н., професор **Монастирський Г. Л.**, д. е. н., професор **Желюк Т. Л.**, д. е. н., професор **Шкільняк М. М.**, д. е. н., професор **Августин Р. Р.**, які відмітили наукову та практичну значимість проведеного дослідження.

У своїх виступах члени кафедри зазначили, що дисертаційна робота **Щербича Володимира Васильовича** на тему «Управління підприємницьким потенціалом регіонального розвитку» виконана на актуальну тему. Учасники обговорення відмітили теоретичну і практичну цінність результатів проведеного дослідження. Дана праця відзначається необхідним рівнем наукової новизни, при цьому всі положення, представлені автором, розроблені самостійно та є достатньою мірою обґрунтованими. Наукові досягнення здобувача апробовані на міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях, опубліковані у фахових виданнях та доведені до рівня практичного використання, що підтверджено відповідними довідками про впровадження результатів дослідження.

На підставі результатів обговорення присутні на засіданні

УХВАЛИЛИ:

1. Прийняти висновок щодо дисертаційної роботи **Щербича Володимира Васильовича** на тему «Управління підприємницьким потенціалом регіонального розвитку» як такої, що відповідає вимогам, які заявлені до дисертації.

2. Пропонувати вченій раді університету прийняти висновок кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу та затвердити склад разової спеціалізованої вченої ради із захисту дисертації **Щербича В. В.**

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Щербича Володимира Васильовича на здобуття ступеня доктора філософії на тему «Управління підприємницьким потенціалом регіонального розвитку»

Обґрунтування вибору теми дослідження та її зв'язок із планами наукових робіт університету

Вибір теми продиктований необхідністю напрацювання підходів до пошуку інструментарію для ефективного управління регіональним розвитком та створення умов для зростання підприємництва. Сучасні вимоги до формування ефективної системи управління регіональним розвитком зумовлюють зміни підходів та принципів щодо їх практичної реалізації. Важливість налагодження ефективної системи управління регіональним розвитком є запорукою результативного формування підприємницького потенціалу в складних умовах ведення господарської діяльності. Визначено, що ефективність управління підприємницьким потенціалом регіону є багатограним явищем, що охоплює стратегії, інститути, ресурси, людський капітал та партнерство. Вона вимагає від керівників на регіональному рівні управління не лише компетентності, але й стратегічного бачення, вміння формувати нову якість економічного середовища та підтримувати підприємців в умовах постійних змін. Саме через розвиток підприємництва регіони здатні реалізувати власний економічний потенціал, посилити соціальну стабільність і сприяти сталому розвитку держави загалом.

Дисертаційна робота є складовою частиною науково-дослідної роботи Західноукраїнського національного університету, зокрема, прийнято участь у підготовці фундаментального держбюджетного дослідження «Соціально-економічні імперативи циркулярної економіки в умовах війни та післявоєнного відновлення України» (державний реєстраційний номер 01126U002210); госпдоговірної науково-дослідної роботи «Удосконалення інноваційного розвитку підприємства» (реєстраційний номер 0125U001359).

Мета, завдання та методи дослідження. Об'єкт та предмет дослідження

Метою дисертаційної роботи є визначення та обґрунтування теоретичних, методичних та практичних аспектів управління підприємницьким потенціалом.

Для досягнення мети поставлено для вирішення такі *завдання*:

- узагальнити теоретичні засади управління підприємницьким потенціалом регіонального розвитку;
- дослідити механізми управління розвитком підприємницького потенціалу;
- удосконалити методичні засади оцінювання управління підприємницьким потенціалом регіонального розвитку;
- провести моніторинг формування підприємницького потенціалу регіонального розвитку;
- проаналізувати стан і динаміку розвитку підприємницького середовища Вінницької області;
- здійснити діагностику ефективності управління підприємницьким потенціалом регіону на інноваційній основі;
- розробити стратегічні напрями удосконалення управління підприємницьким потенціалом регіонального розвитку;
- обґрунтувати вектори цифровізації управління підприємницьким потенціалом регіонального розвитку.

Об'єктом дослідження є процес управління підприємницьким потенціалом регіонального розвитку.

Предметом дослідження є теоретичні, методичні та практичні аспекти управління підприємницьким потенціалом регіонального розвитку.

Методологічною основою дисертації стали діалектичний підхід до пізнання процесів управління підприємницьким потенціалом регіонального розвитку.

У дисертації застосовано низку спеціальних методів економічного аналізу, а саме: абстрактно-логічний метод для уточнення сутності поняття «підприємницький потенціал» та формування основних положень та висновків

щодо управління підприємницьким потенціалом на регіональному рівні. Теоретичне узагальнення стало підґрунтям для критичного розгляду наукових позицій українських і зарубіжних учених щодо чинників формування та способів оцінювання підприємницького потенціалу на регіональному рівні. При вивченні поточного стану і динаміки розвитку підприємницького середовища, а також проведені діагностики ефективності управління підприємницьким потенціалом регіону на інноваційній основі, використано статистико-економічні інструменти. Методи моделювання, SWOT- та PEST- аналізу були застосовані для оцінки привабливості регіону для інвесторів, визначення рівня ефективності управлінських процесів та перспектив зміцнення регіонального середовища й можливостей розвитку підприємництва.

Наукові положення, розроблені особисто дисертантом та їх новизна

Основні результати, отримані особисто автором, які характеризуються науковою новизною і виносяться на захист, містять наступні наукові положення:

– удосконалення концептуальної моделі забезпечення розвитку підприємницького потенціалу на регіональному рівні з урахуванням стратегічних пріоритетів Вінницької області на основі обґрунтування її цільової основи, складових функціонального забезпечення, елементів стимулювання та впливу децентралізованого управління, що на відміну від існуючих враховує: результативний вплив зростання кількості суб'єктів підприємництва; активізацію інвестиційних процесів; підвищення рівня зайнятості; зростання інноваційної спроможності бізнесу та посилення експортного потенціалу;

– напрацювання щодо вдосконалення методики оцінки підприємницького потенціалу регіону, яка на відміну від існуючих передбачає проведення комплексної оцінки за базовими складовими: фінансовою, інфраструктурною, інноваційною, кадровою та управлінською, на основі багатовимірних показників з метою отримання об'єктивної картини рівня розвитку підприємницького потенціалу регіону;

– вдосконалення функціонально-диференціальної системи формування підприємницького потенціалу регіонального розвитку на основі визначення формотворчих складових та відображення взаємозв'язку між елементами інституційного та організаційно-економічного забезпечення розвитку підприємництва й можливостей удосконалення цифрового простору для створення та впровадженні інноваційних бізнес-моделей;

– поглиблення методичних засад дослідження підприємницько-орієнтованого інституційного середовища, що дозволяє комплексно визначати вплив інституційних факторів на розвиток підприємництва та базується на застосуванні інноваційних підходів до управління підприємницьким потенціалом регіонального розвитку через принципи адаптивності, інтеграції ресурсів та орієнтації на стале зростання;

– систематизація чинників розвитку підприємницького потенціалу, залежно від впливу на економічні, соціальні, інституційно-правові, інфраструктурні, екологічні, територіальні, науково-освітні та інноваційні процеси, що надає можливість використання диференційованого підходу до вибору інструментів управління підприємницьким потенціалом регіонального розвитку;

– виокремлення напрямів функціонально-регуляторного впливу держави як учасника системи управління підприємницьким потенціалом, які на відміну від існуючих систематизовано за виділеними групами впливу, сформованих в межах: нормативно-правового, соціально-економічного, освітньо-інноваційного забезпечення, що дає змогу покращити інституційне середовище підприємництва;

– застосування інноваційно-інтегрованого підходу до управління підприємницьким потенціалом регіонального розвитку, що на відміну від існуючих базується на формуванні регіональної бізнес-екосистеми в умовах цифрових трансформацій взаємодії всіх учасників регіонального ринку з метою підвищення регіональної конкурентоспроможності та посилення соціально-

економічних й інституційних ефектів управління підприємницьким потенціалом регіонального розвитку.

Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, які захищаються

Дисертаційна робота Щербича Володимира Васильовича на тему «Управління підприємницьким потенціалом регіонального розвитку», за змістовим наповненням та структурою відповідає вимогам до характеру та змісту наукових праць, дозволяє послідовно та у повному обсязі викласти основні теоретичні та практичні результати проведеного дослідження.

Аналіз змісту дисертаційної роботи свідчить про комплексне та системне вивчення автором основних проблемних питань досліджуваної теми. При цьому здобувач вміло користується сучасною методологією економічних досліджень. Серед використаних у роботі методів дослідження слід відмітити: системний, нормативний, компаративний, структурний, техніко-економічний економіко-математичний, моделювання, статистичний.

Текстовий виклад результатів роботи вдало доповнюється графічним, табличним матеріалом та додатками. Основні наукові тези і положення роботи логічно й переконливо аргументуються, а у необхідних випадках підтверджені відповідними аналітичними даними.

Використання нагромадженого наукового, інституційного, методологічного базису, власні розвідки здобувача, оцінки, узагальнення фактологічних даних створили основу для належної аргументованості основних наукових положень, висновків та рекомендацій, які містяться у дисертаційній роботі Щербича В. В.

Наукові положення, висновки й рекомендації відзначаються достовірністю, яка забезпечена використанням діючого нормативно-правового поля, статистичної інформації. Висновки роботи є чітко аргументованими і відповідають пунктам наукової новизни.

Практичне значення роботи

Основні наукові положення, висновки та рекомендації, отримані в дисертації, доведені до конкретних розробок і прикладних рекомендацій, що впроваджені в практичну діяльність. Зокрема, концептуальну модель забезпечення розвитку підприємницького потенціалу на регіональному рівні з урахуванням стратегічних пріоритетів розвитку Вінницької області та методичку оцінки підприємницького потенціалу, що дає змогу проведення комплексної оцінки розвитку підприємницького потенціалу регіону використані Департаментом міжнародного співробітництва та регіонального розвитку Вінницької обласної військової адміністрації (довідка № 450/0-1 від 25.03.2026 р.); пропозиції щодо використання інтегрального підходу до цифровізації бізнесу в регіонах для формування конкурентних переваг на регіональному рівні використані ГО «Вінницький Бізнес Клуб» (довідка № 33/25-26 від 25.03.2026 р.); розробки автора щодо оцінки підприємницького потенціалу за базовими складовими: фінансовою, інфраструктурною, інноваційною, кадровою та управлінською для оцінки розвитку підприємницького потенціалу та цифрового простору у створенні та впровадженні інноваційних бізнес-моделей використані ТОВ «Вінмашпостач» (довідка № 06/04-01 від 06.04.2026 р.); результати дисертаційної роботи використовуються в навчальному процесі Вінницьким навчально-науковим інститутом економіки Західноукраїнського національного університету при викладанні дисциплін «Підприємництво», «Технологія розробки Start Up», «Управління інноваційною діяльністю та здобувачами освіти при підготовці кваліфікаційних робіт (довідка № 068 від 24.03.2026 р.).

Повнота викладення матеріалів дисертації в публікаціях та особистий внесок у них автора

Основні положення та результати дисертаційної роботи опубліковано у 15 наукових працях, з них у 2 статтях у наукових періодичних виданнях, які індексується в науково метричних базах Scopus та Web of Science, 6 статтях у наукових фахових виданнях та у 7 публікаціях апробаційного характеру за

матеріалами конференцій. Загальний обсяг опублікованих праць, в яких розкрито основні результати наукових досліджень за темою дисертації, становить 7,8 друк. арк., особисто автору належить 3,2 друк. арк.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ:

Статті у наукових періодичних виданнях інших держав та у виданнях України, які включено до міжнародних наукометричних баз:

1. Volodymyr Shcherbych, Borys Pohrishchuk, Sergiy Nadvynychnyu, Natalia Dobizha, Oleg Pohrishchuk. Innovative Priorities for the Development of Integrated Forms of Entrepreneurship at the Regional Level. (Інноваційні пріоритети розвитку інтегрованих форм підприємництва на регіональному рівні). WSEAS Transactions on Environment and Development, ISSN / E-ISSN: 1790-5079 / 2224-3496, Volume 19, 2023, Art. №22, p.254-261. DOI: 10.37394/232015.2023.19.22 (індексується в наукометричних базах Scopus, Web of Science та ін.). (1,0 друк. арк.). Особистий внесок автора: визначено організаційні можливості реалізації інноваційних пріоритетів на регіональному рівні (0,2 друк. арк.).

2. Shcherbych, V., Lytvyn L., Hryhoruk, A., Orlova, V., Serhieieva, O., Riabtsev, G. Entrepreneurship in the Era of the Digital Economy. Neuroeconomic Aspect. BRAIN. Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience, 2023. 14(4), 228-241. <https://doi.org/10.18662/brain/14.4/502> (індексується в наукометричній базі Web of Science та ін.). (1,0 друк. арк.). Особистий внесок автора: досліджено питання прийняття інноваційних рішень щодо застосуванні цифрових технологій в економічній сфері підприємницької діяльності (0,2 друк. арк.).

Статті у наукових фахових виданнях:

3. Щербич В. В., Погріщук Б.В. Інноваційний потенціал регіонального розвитку в концепції циркулярної економіки. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Економічні науки»*, 2022. № 2 (60). С. 78 - 84. [https://doi.org/10.24144/2409-6857.2022.2\(60\).78-84](https://doi.org/10.24144/2409-6857.2022.2(60).78-84). (0,8 друк. арк.). Особистий

внесок автора: обґрунтовано потенціал циркулярної економіки для розвитку інноваційного підприємництва (0,4 друк. арк.).

4. Щербич В. В., Погріщук Б.В. Інноваційно-інтегрований підхід до управління підприємницьким потенціалом регіонального розвитку. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Економічні науки»*, 2023. Вип.2 (62) С. 90-94. [https://doi.org/10.24144/2409-6857.2023.2\(62\).90-94](https://doi.org/10.24144/2409-6857.2023.2(62).90-94). (0,9 друк. арк.). *Особистий внесок автора:* визначено чинники забезпечення ефективного управління підприємницьким потенціалом регіонального розвитку на основі інноваційно-інтегрованого підходу (0,45 друк. арк.).

5. Щербич, В. В., Погріщук, Б. В., Погріщук, О. Б., Трачук, О. І. Інструменти маркетингового забезпечення продовольчої безпеки регіону. *Вісник соціально-економічних досліджень. ОНЕУ. 2024. № 1-2 (88-89). С. 35-46.* [https://doi.org/10.33987/vsed.1-2\(88-89\).2024.35-46](https://doi.org/10.33987/vsed.1-2(88-89).2024.35-46) (0,8 друк. арк.) *Особистий внесок автора:* обґрунтовано принципи встановлення партнерських відносин з громадськими організаціями, підприємцями та управлінськими структурами для розв'язання питань сталої системи продовольчої безпеки регіону (0,3 друк. арк.).

6. Щербич В. В., Погріщук Б. В., Погріщук О. Б. Регіональний економічний потенціал: принципи формування та перспективи розвитку, *Інвестиції: практика та досвід. 2024. № 22. С.42-47.* <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.22.42> (0,9 друк. арк.). *Особистий внесок автора:* визначено та обґрунтовано систему елементів формування регіонального економічного потенціалу (0,3 друк. арк.).

7. Щербич В. В., Погріщук О.Б., *Методологічні аспекти стратегічного управління економічним розвитком на регіональному рівні. Електронний журнал «Ефективна економіка», 2025. № 5.* <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/6545/6638> <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.5.92> (0,9 друк. арк.). *Особистий внесок автора:* визначено інструменти стратегічного управління економічним розвитком на регіональному рівні (0,45 друк. арк.).

8. Щербич В. В., Погріщук Б. В., Погріщук О. Б., Мельник Ю. О. Управління інноваційним потенціалом аграрного сектору у забезпеченні сталого розвитку. *Економічний аналіз*. ЗУНУ, 2025. Т. 35. № 3. С. 386-394. <http://econa.org.ua/index.php/econa/submissions> <http://doi.org/10.35774/econa> (1,0 друк. арк.). *Особистий внесок автора*: розроблено напрями вдосконалення системи управління інноваційно-інвестиційним забезпеченням підприємств, що сприяють зміцненню потенціалу розвитку (0,25 друк. арк.).

Публікації апробаційного характеру:

9. Щербич В. В. Підприємницький потенціал регіонального розвитку. *Науковий простір України: сучасні виклики та загрози*: зб. матер. Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю, м. Вінниця, 20-21 жовтня 2022 р.: у 2-х т. Т.1. Ч.2. / За заг. ред. В.І. Мельник. Тернопіль: Крок, 2022. С.168-170.

10. Щербич В. В. Структурні компоненти потенціалу регіонального розвитку. *Актуальні питання економіки, фінансів, менеджменту та права в сучасних умовах*: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Рівне, 10 січня 2023 р.). Рівне: ЦФЕНД, 2023. С.26-27.

11. Щербич В. В., Погріщук Б.В., Ткачук О.І. Продовольча безпека та конкурентоспроможність вітчизняної сільськогосподарської продукції. *Продовольча безпека України в умовах післявоєнного відновлення: глобальні та національні виміри*. Міжнародний форум : доповіді учасників міжнародної науково-практичної конференції, 30-31 травня 2024 р., м. Миколаїв: МНАУ, 2024. С.223-226. DOI 10.31521/978-617-7149-78-0-70

12. Щербич В. В., Погріщук Б.В., Трачук О.І. Маркетинговий потенціал економічного розвитку підприємства. *Сучасні пріоритети розвитку науки та суспільства*: зб. матер. Всеукр. наук.-практ. конф., м. Вінниця, 11-12 квітня 2024 року: у 2-х т. Т.1. Ч.1. / За заг. ред. В.І. Мельник. Тернопіль: Крок, 2024. С.30-33.

13. Щербич В. В., Погріщук О.Б. Оцінка економічного потенціалу в управлінні бізнесом. Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи

в Україні. : матер. VII Міжнар. наук.-практ. конф., м. Тернопіль, 26-27 вересня 2024 р. URL: <https://dspace.wunu.edu.ua/>

14. Щербич В. В., Погріщук О.Б. Теоретико-методологічні засади формування економічного потенціалу на регіональному рівні. The 9th International scientific and practical conference “*Perspectives of contemporary science: theory and practice*” (October 14-16, 2024) SPC “Sci-conf.com.ua”, Lviv, Ukraine. 2024. С.1231-1237.

15. Щербич В. В., Погріщук Б.В. Підприємницький потенціал у забезпеченні економічного відновлення. *Актуальні питання розвитку науки, економіки та соціуму в умовах війни та повоєнного відновлення*: зб. матер. Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю, м. Вінниця, 16-17 жовтня 2025 р.: у 2-х т. Т.1. Ч.1. / За заг. ред. В.І. Мельник. Тернопіль: Крок, 2025. С.9-12.

Текст дисертаційної роботи пройшов перевірку на наявність текстових запозичень без належного посилання на джерело та встановлено, що дисертаційна робота Щербича Володимира Васильовича на тему «Управління підприємницьким потенціалом регіонального розвитку» відповідає принципам академічної доброчесності.

Апробація матеріалів дисертації

Результати наукового дослідження, викладені в дисертації, пройшли апробацію шляхом обговорення на міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях: Всеукраїнській науково-практичній конференції з міжнародною участю «Науковий простір України: сучасні виклики та загрози» (м. Вінниця, 20-21 жовтня 2022 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні питання економіки, фінансів, менеджменту та права в сучасних умовах» (м. Рівне, 10 січня 2023 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Продовольча безпека України в умовах післявоєнного відновлення: глобальні та національні виміри» (м. Миколаїв, 30-31 травня 2024 р.); VII Міжнародній науково-практичній конференції «Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні» (м. Тернопіль, 26-27 вересня 2024 р.); IX

Міжнародній науково-практичій конференції «Перспективи сучасної науки: теорія та практика» (м. Львів, 14-16 жовтня 2024 р.); Всеукраїнській науково-практичій конференції з міжнародною участю «Актуальні питання розвитку науки, економіки та соціуму в умовах війни та повоєнного відновлення» (м. Вінниця, 16-17 жовтня 2025 р.).

Оцінка мови та стилю дисертації

Дисертація написана діловою українською мовою. Стиль подачі матеріалу дослідження, наукових положень, висновків і рекомендацій характеризується системністю, науковістю, логічністю, інформаційною насиченістю, ясністю, стислістю та забезпечує легкість і доступність сприйняття матеріалу.

Відповідність дисертації нормативно встановленим вимогам та можливість подання до захисту

Враховуючи актуальність теми дисертації, обґрунтованість отриманих результатів, наукову новизну і практичне значення виконаних досліджень, повноту викладення матеріалів дисертації в наукових працях, що відповідають вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою КМУ від 12.01.2022 р. № 44 (зі змінами від 21.03.2022р. № 341) та напрямку наукового дослідження освітньо-наукової програми ЗУНУ, кафедра менеджменту, публічного управління та персоналу рекомендує подати дисертаційну роботу Щербича Володимира Васильовича на тему «Управління підприємницьким потенціалом регіонального розвитку» на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 073 «Менеджмент» до захисту в разову спеціалізовану вчену раду.

У результаті розгляду дисертації Щербича Володимира Васильовича та повноти публікацій основних результатів дослідження

УХВАЛИЛИ:

1. Пропонувати вченій раді університету призначити такий склад разової спеціалізованої вченої ради:

Голова разової спеціалізованої вченої ради :

доктор економічних наук, професор, Собко Ольга Миколаївна, завідувач кафедри підприємництва і торгівлі Західноукраїнського національного університету.

Рецензенти:

доктор економічних наук, доцент, Кривокульська Наталія Михайлівна, доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу Західноукраїнського національного університету;

доктор філософії, доцент, Микитюк Юлія Ігорівна, доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу Західноукраїнського національного університету.

Опоненти:

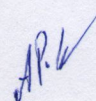
доктор економічних наук, професор, Ключник Альона Володимирівна, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування і міжнародної економіки Миколаївського національного аграрного університету;

кандидат економічних наук, доцент, Нагорний Віталій Володимирович, доцент кафедри економіки Національного університету біоресурсів і природокористування України.

2. Рекомендувати новоствореній разовій спеціалізованій вченій раді прийняти дисертаційну роботу Щербича Володимира Васильовича на тему «Управління підприємницьким потенціалом регіонального розвитку» до захисту .

Головуючий на засіданні

доктор економічних наук, професор,
в. о. завідувача кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу

Руслан АВГУСТИН